

Gemiva

LEAN – Vogelvlucht

Managementdag
September 2025

Lorenza van der Sluijs & Marinka Zwaan
Afdeling SBC

Samen maken
we het *verschil*

Doel van de workshop

- Kennismaken met de basisprincipes van Lean
- Inzicht krijgen in verspilling en waarde.

Inhoud workshop

- **Ophalen associaties bij Lean**
- **Simulatiespel en Lean theorie**
- **Wat kan Lean voor jullie betekenen?**

Wat zijn jullie associaties bij Lean?

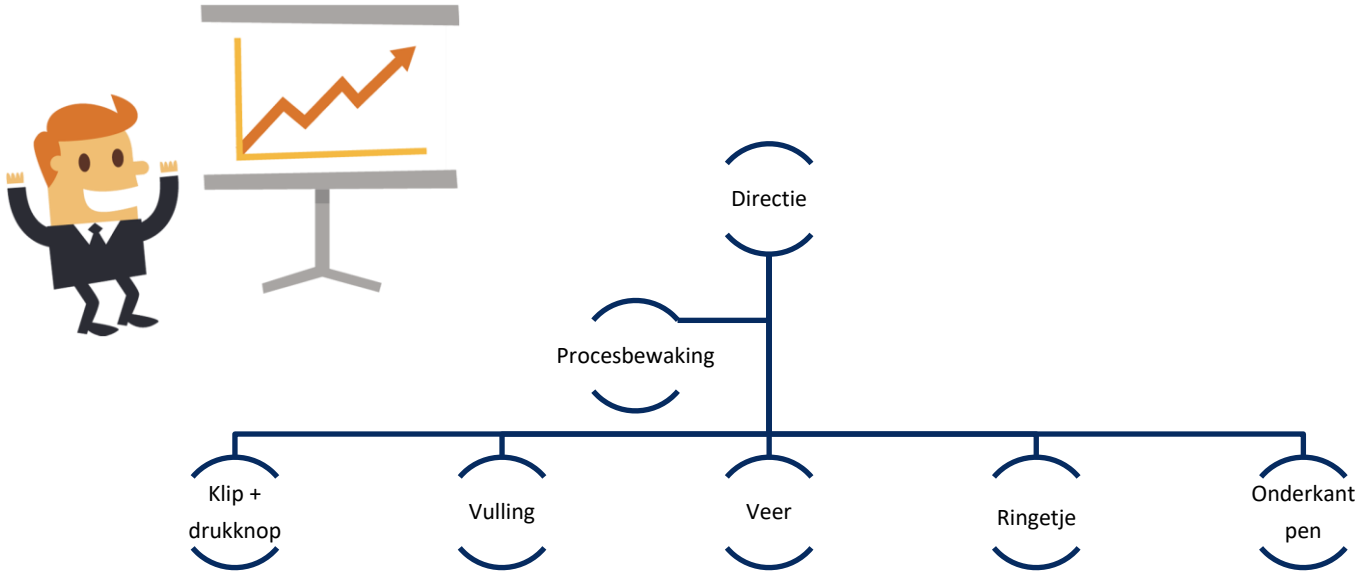

Lean Simulatiespel

PEN

Simulatie game: Lean ervaren!

Spelregels

- We simuleren 3 werkdagen en iedere werkdag duurt 10 minuten.
- Na iedere werkdag → 5 minuten verbeter tijd.
- Klantvraag: 25 pennen per dag.
- Vervoeren van pennen naar de klant kan alleen met 3 tegelijk per kleur.

Spelronde 1

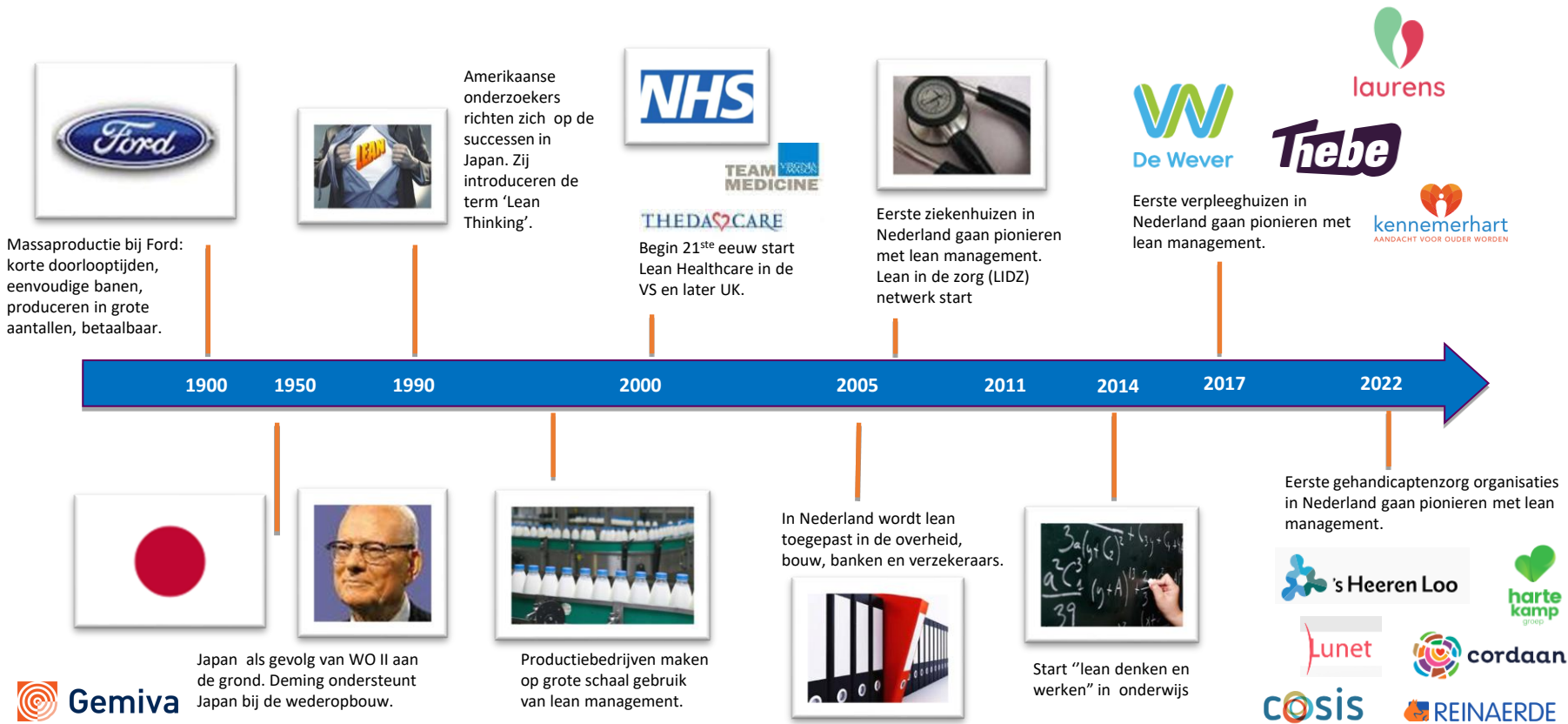
Hoe is het gegaan?

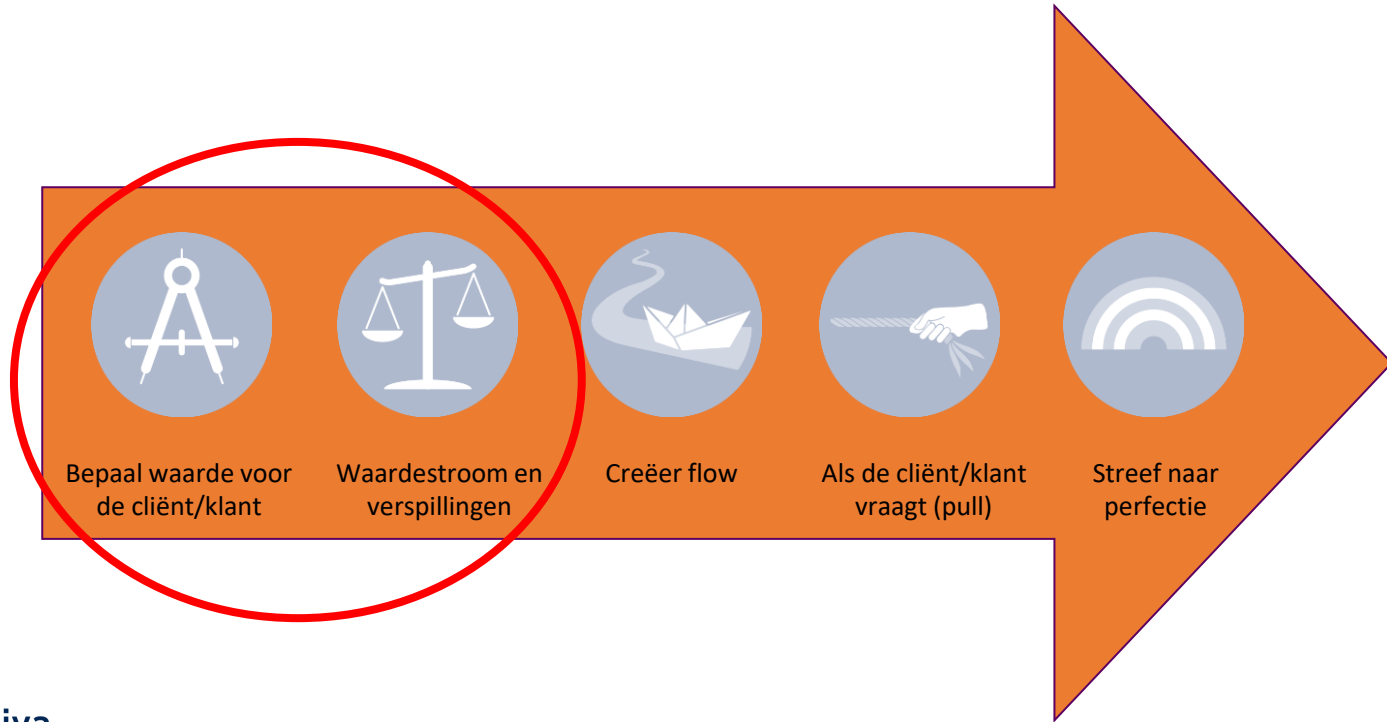
Nu eerst wat Lean theorie

Geschiedenis Lean – van productie naar alle sectoren

De vijf principes van Lean denken en werken.

Lean element 1: Klantwaarde

https://www.youtube.com/watch?v=9MRymf8tFYI&list=PLB0D8307CCA7BB308&feature=player_detailpage

Praktijkvoorbeeld - Incontinentiemateriaal

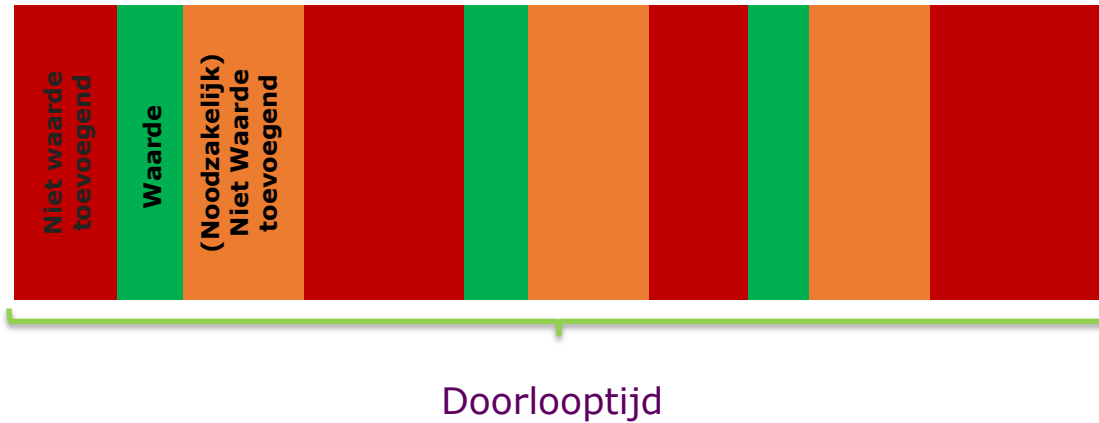
1. Waarde – Wat is belangrijk voor de cliënt?

De cliënt wil comfortabel zijn, niet te lang in een natte luier liggen, en niet onnodig gestoord worden. Ook familie en zorgverleners vinden het belangrijk dat de cliënt goede hygiënische zorg krijgt zonder onrust.

→ Slim incontinentiemateriaal zorgt voor persoonlijke, tijdige zorg op het juiste moment.

Lean element 2: Waardeestroom

Principe 2 'waardestroom': Hoe wordt de waarde geleverd aan onze klant?

- Waardetoevoegende activiteiten
- Noodzakelijk niet waardetoevoegende activiteiten
- Niet waardetoevoegende activiteiten

Praktijkvoorbeeld - Incontinentiemateriaal

2. Waardestroom – Hoe ziet het proces eruit?

Traditioneel wordt incontinentiemateriaal standaard op vaste tijden gecontroleerd of verschoond, ook als dit nog niet nodig is. Dit betekent:

- Verspilling van tijd (onnodige controles),
- Onrust bij de cliënt (onnodig wakker maken),
- Meer was en afval (onnodige verschoonmomenten).

→ Met slim incontinentiemateriaal ontstaat een waardestream die pas in actie komt bij echte noodzaak.

8 verspillingen

Niet benutten van
menselijk talent,
kennis en
vaardigheden

TALENT

Meer materialen op
voorraad dan nodig

VOORRAAD

Opnieuw doen
vanwege fouten

FOUTEN

Onnodige beweging
van mensen

BEWEGING

Wachten op bijv.
materialen of taxi
vervoer

WACHTEN

Onnodige vervoer van
materialen/ cliënten

TRANSPORT

Hogere kwaliteit leveren
dan klant vraagt

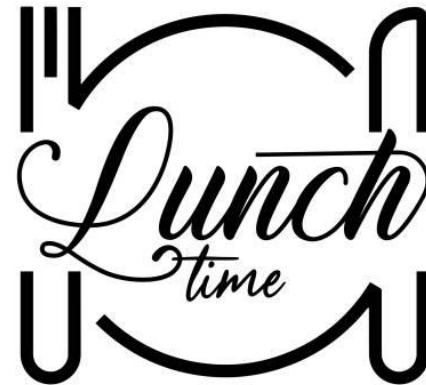
OVERBEWERKEN

Meer doen
dan klant vraagt

OVERPRODUCTIE

PAUZE

Verbetertijd!

Spelronde 2

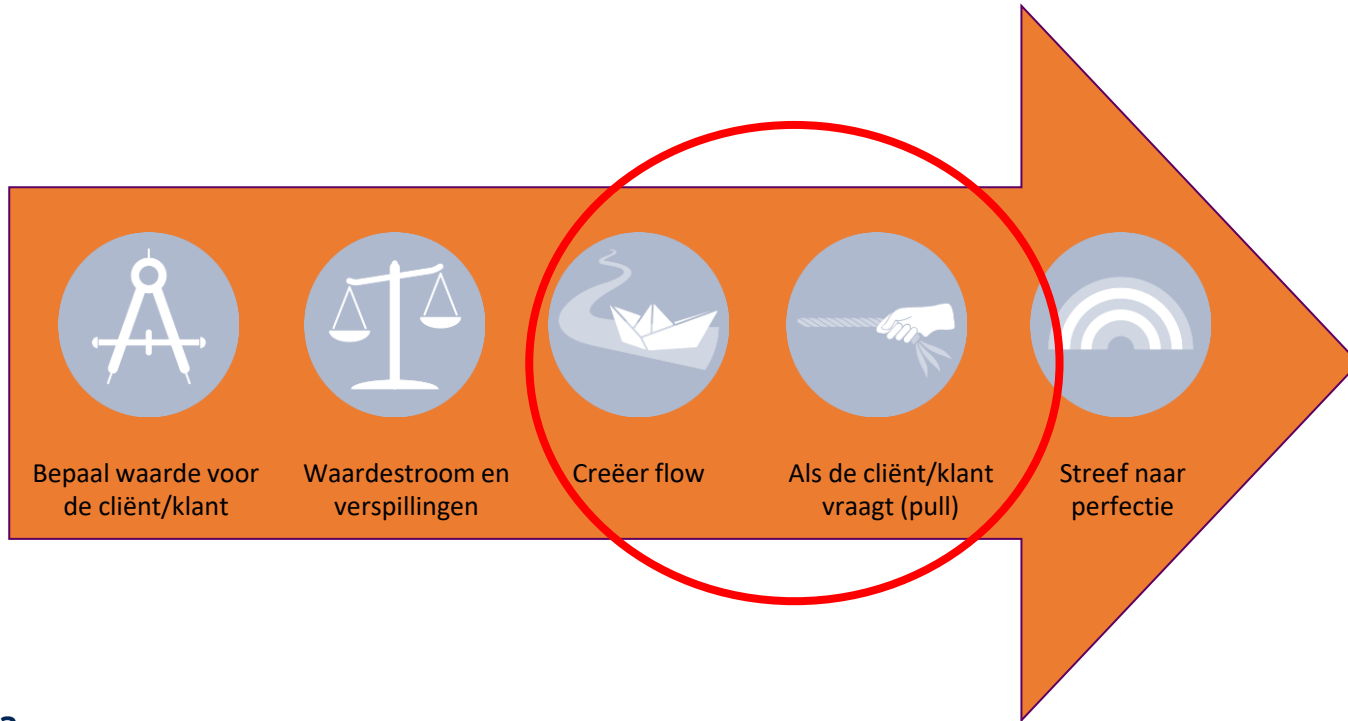

Hoe is het gegaan?

De vijf principes van Lean denken en werken.

Lean element 3: Flow

Wat is flow?

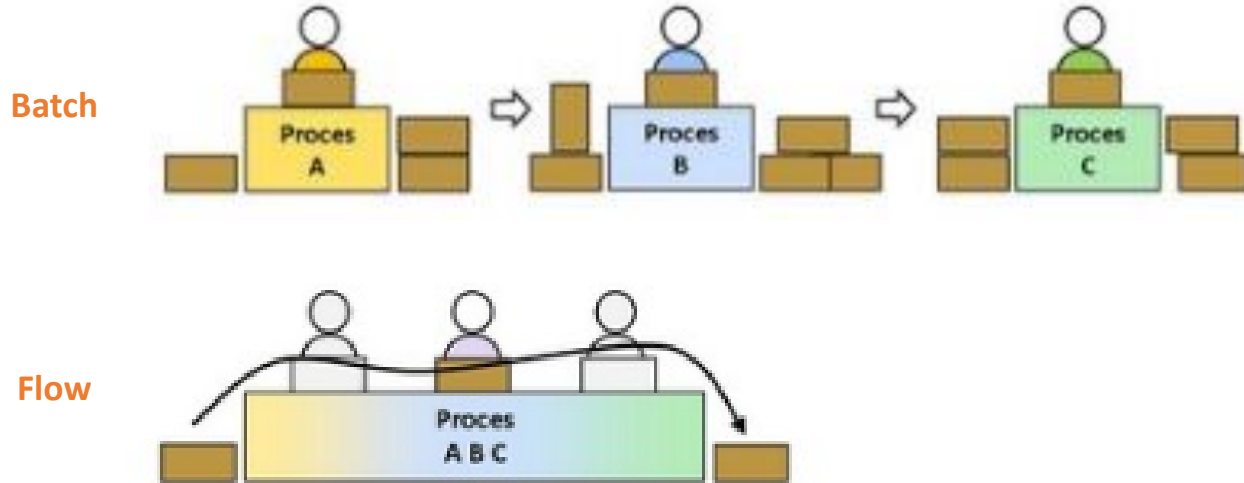

Flow

Create Continuous flow

'Flow': het laten stromen van de waarde.

Praktijkvoorbeeld - Incontinentiemateriaal

3. Flow – Hoe loopt het proces zonder onderbrekingen?

Medewerkers krijgen via een app of dashboard een notificatie wanneer een luier vol is. Ze kunnen dan efficiënt plannen en prioriteren:

- Minder onderbrekingen in andere taken,
- Geen onnodig heen-en-weer lopen,
- Beter afgestemde onderlinge taakverdeling.

→ Dit bevordert een soepele werkstroom en rust in het team én voor de cliënt.

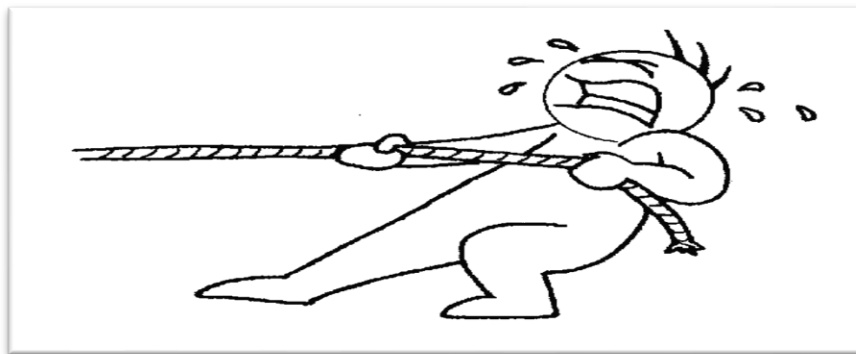
Lean element 4: Pull

Stap 4 'Pull': leveren van waarde wanneer de cliënt/ klant het vraagt.

De cliënt/klant bepaalt het tempo, waarop wordt geproduceerd!

Wat

Wanneer

Push: De cliënt/klant moet zich schikken in *ons* aanbod.

Pull: Leveren wanneer de cliënt/klant dat nodig heeft.

Praktijkvoorbeeld - Incontinentiemateriaal

4. Pull – Zorg wordt geleverd op basis van echte behoefte

De verschoonactie wordt nu "**getrokken**" door de **behoefte van de cliënt** (sensor geeft signaal), in plaats van "geduwd" door een vast tijdschema.

→ De cliënt krijgt zorg op het moment dat het nodig is, niet eerder of later.

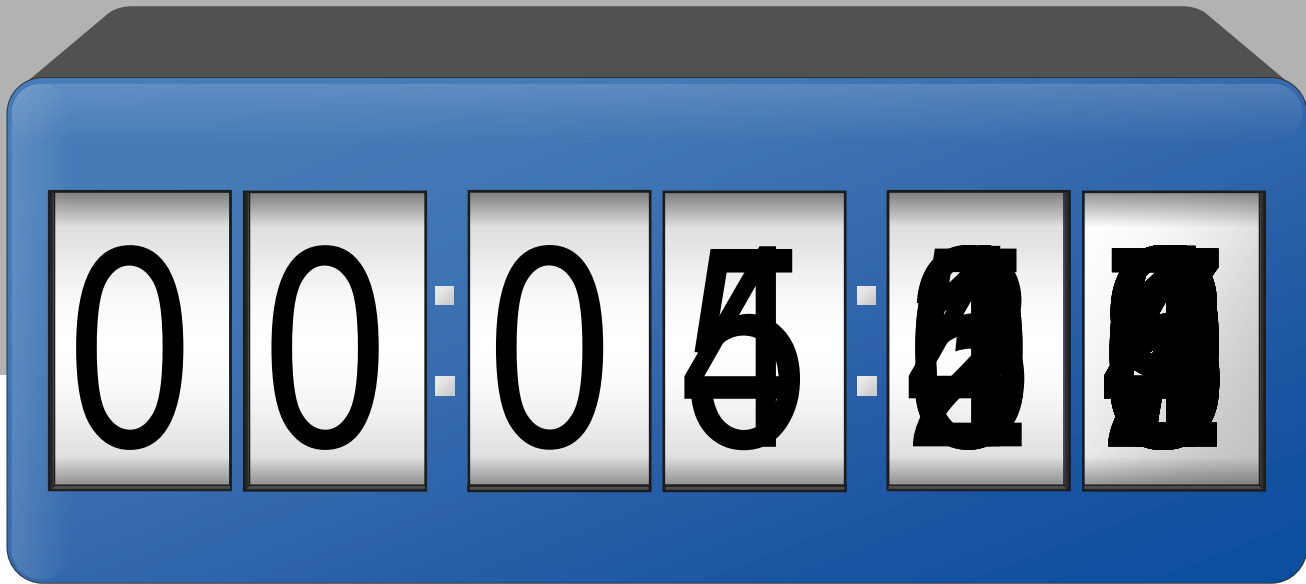
Verbetertijd!

Spelronde 3

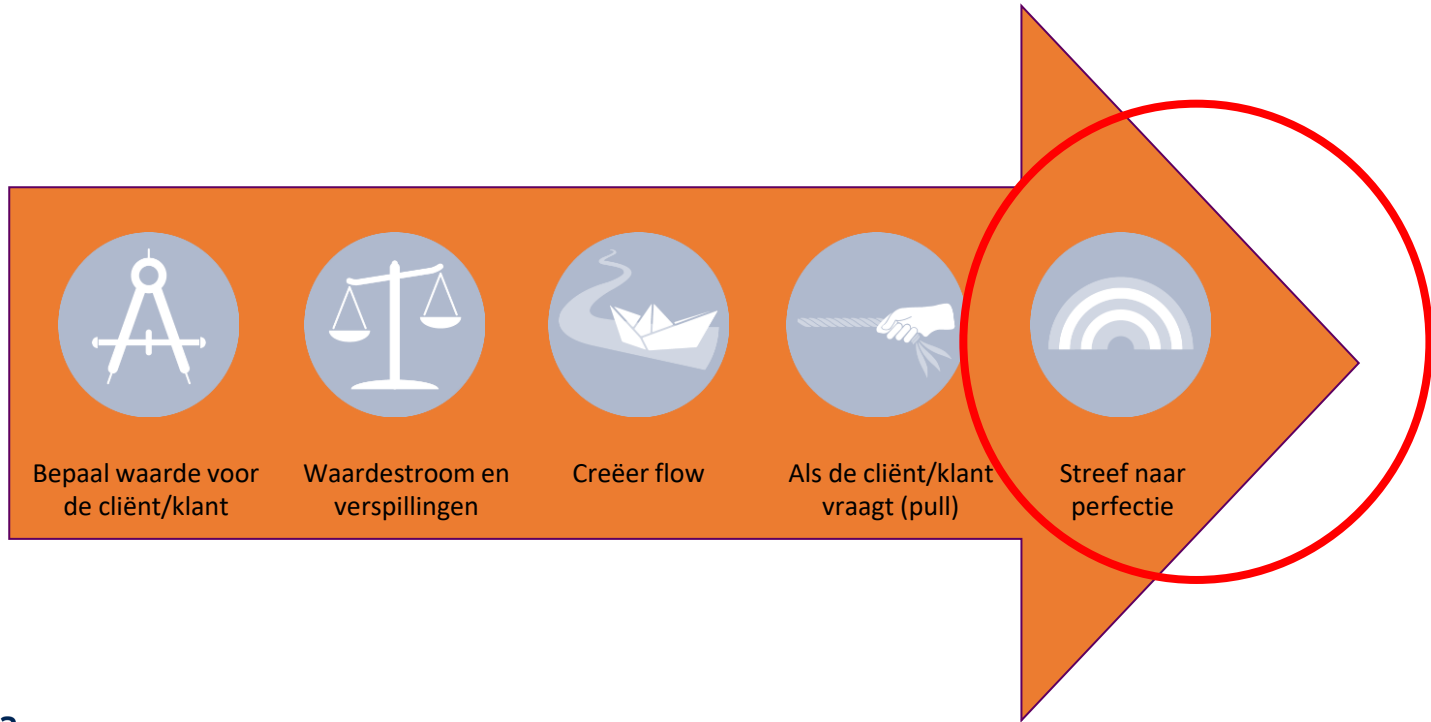

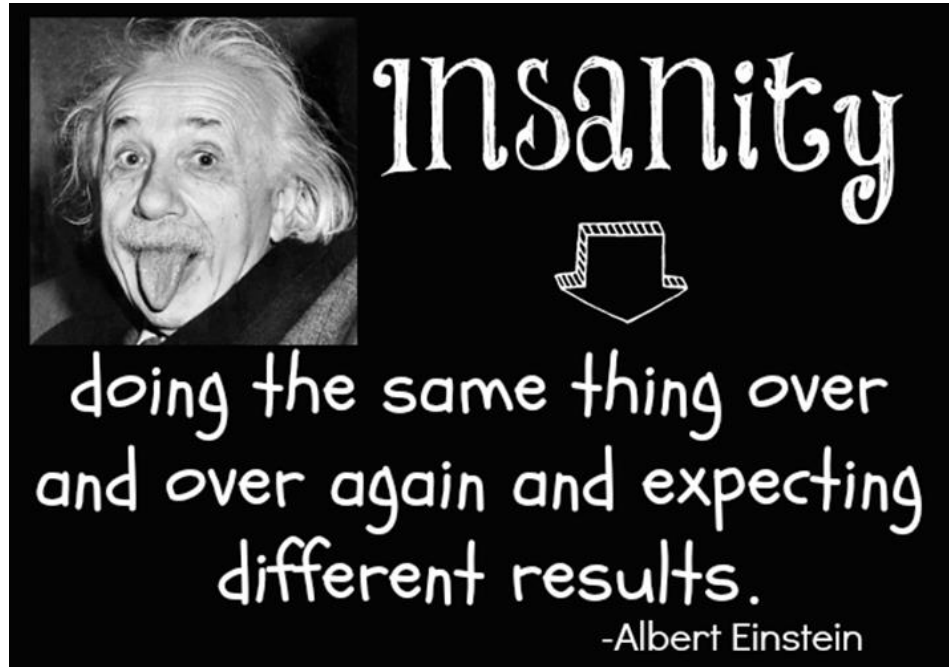
Hoe is het gegaan?

De vijf principes van Lean denken en werken.

Stap 5 'Perfectie': gezamenlijk werken aan continu verbeteren

Iedere medewerker in de organisatie is bezig met het verbeteren van de werkzaamheden.

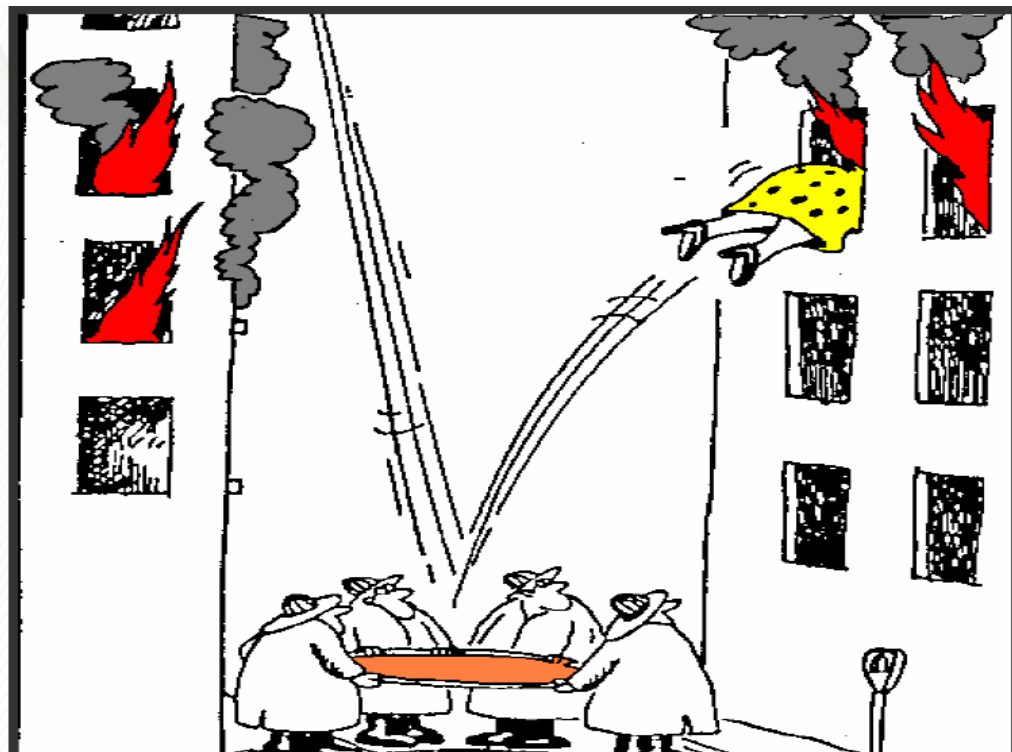
Uitvoeren dagelijkse werkzaamheden

Uitvoeren en verbeteren
dagelijkse werkzaamheden

**Niet harder werken,
maar slimmer werken!**

Praktijkvoorbeeld - Incontinentiemateriaal

5. Perfectie – Continu verbeteren en leren

Na de invoering van slim incontinentiemateriaal verzamelt het team data:

- Hoe vaak moeten cliënten eigenlijk verschoond worden?
- Zijn er patronen (bijv. 's nachts vaker nat)?
- Hoeveel tijd besparen we?
- Hoeveel minder wordt de cliënt gestoord?

Deze data wordt besproken in het teamoverleg, en leidt tot:

- Bijstellen van zorgplannen,
- Verbetering van de inzet van personeel,
- Betere voorraadplanning van incontinentiemateriaal,
- Minder huidproblemen bij cliënten.

→ `Er ontstaat een cyclus van continue verbetering gebaseerd op feiten.

Samenvattend: Wat is lean?

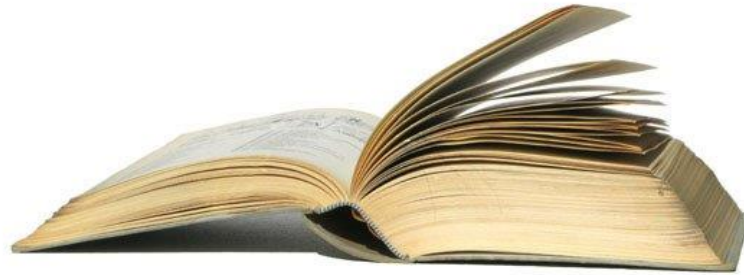
Praktijkvoorbeeld:

Slim incontinentiemateriaal helpt om alleen waardevolle, vraaggestuurde zorg te leveren op het juiste moment, met minder verspilling en meer rust voor zowel cliënt als zorgverlener – precies waar Lean om draait.

Definitie Lean

‘Lean is een bedrijfsfilosofie waarbij het maximaal toevoegen van waarde voor de klant (cliënt) centraal staat.’

‘Enerzijds is lean een toolbox met daarin tools en technieken die helpen bij procesverbetering. Anderzijds is het een verandering van de cultuur, waarbij we een cultuur van continu verbeteren willen realiseren.’

Tot slot

- Lean is geen project, maar een manier van kijken
- Lean = Samen verbeteren
 - Medewerkers kennen de werkvloer het beste
 - Veranderingen beginnen klein. Kleine verbeteringen → grote impact
 - Iedereen kan bijdragen
- Focus op klantwaarde én werkplezier
- Begin klein, samen met je team
- Elke dag een beetje beter

Wat kan Lean voor jullie betekenen?

Wat kan Lean voor jullie betekenen?

- In groepen verzamelen en de volgende vragen beantwoorden:
 - Welke verspillingen zien jullie terugkomen in je eigen werk?
 - Wat zou jouw werk makkelijker, leuker of beter maken?
- Plenair terugkoppelen

Gemiva

**Take
home message*

Samen maken
we het *verschil*

Balans verleggen naar verbeteren, en kritisch kijken naar eigen werkzaamheden, d.w.z.:

- Welke stappen zijn overbodig (niet noodzakelijk en niet-waardetoevoegend)?
- Wat kan efficiënter?

Bespreek ideeën over (ont)regelen / verbetervoorstellen met elkaar op teamoverleg

En pak deze punten met elkaar op!

Want verbeteren zorgt voor:

- ↑ Tijd
- ↑ Werkplezier
- ↑ Efficiëntie en veiliger werken

Meer weten?

- Diverse boeken over Lean
- Trainingen Lean (YB, GB, BB of Lean Leiderschap)
- Ter inspiratie: Lean werken bij Cosis: leuk en eenvoudig

Benader ons voor advies:

- Marinka Zwaan, beleidsadviseur SBC
- Lorenza van der Sluijs, kwaliteitsadviseur SBC

